

Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnitelman (MAL 2019) hyväksyminen

VD/9253/00.04.03/2018

HP/MS/MH/TH/LL

MAL 2019 on Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen strateginen suunnitelma, jossa kuvataan, miten seutua kokonaisuutena pitäisi kehittää vuosina 2019–2050. Suunnitelmassa on erityisesti kiinnitetty huomiota maankäytön, asumisen ja liikenteen entistä tiiviimpään yhtäaikaiseen tarkasteluun, vaikutusten arviointiin ja laajaan sidosryhmien vuoropuheluun. Suunnitelmakokonaisuus kattaa myös lakisääteisen liikennejärjestelmäsuunnitelman. Vaikutusten arviointi puolestaan täyttää SOVA-lain (laki viranomaisten ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista 200/2005) vaatimukset ja arviointia on tehty liikenteen lisäksi maankäytön ja asumisen keskeisistä teemoista.

Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua. Velvoittavaksi tavoitetasoksi hyväksyttiin, että liikenteen kasvihuonekaasujen päästövähennys on vähintään 50 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Tavoitetasojen avulla on seurattu suunnitelmaratkaisujen ja toimenpiteiden riittävyyttä.

Asetetut tavoitteet saavutetaan monipuolisella, tehokkaalla ja konkreettisella kokonaisuudella. Suunnitelman pääsisältö on:

- Seudun kasvu ohjataan nykyiseen yhdyskuntarakenteeseen ja joukkoliikenteen kannalta kilpailukykyisille alueille
- Seudulle rakennetaan vuosittain n. 16500 uutta asuntoa ja asuntokannan sekä elinympäristön laadusta huolehditaan
- Raideliikenteeseen ja pyöräliikenteeseen osoitetaan vahvat panostukset, tieliikennettä kehitetään tavara- ja joukkoliikennelähtöisesti
- Päästöjä vähennetään uudistaen ajoneuvokantaa energiatehokkaammaksi ja hiilineutraalimmaksi sekä useilla liikennesuoritetta pienentävillä keinoilla

Suunnitelmassa on osoitettu konkreettiset toimet, joilla tavoitteisiin päästään 2030 mennessä. Näitä ovat muun muassa seudullisesti määritellyt maankäytön ensisijaiset kehittämisvyöhykkeet, kuntakohtaiset asuntorakentamisennusteet ja asemakaavatavoitteet sekä ennen vuotta 2030 aloitettavat liikennehankkeet ja -toimenpiteet.

Pidemmällä aikavälillä vuodesta 2030 eteenpäin leikataan edelleen kasvi-huonekaasupäästöjä, sijoitetaan uusi maankäyttö tiivistävästi ja kestävästi, pidetään asuntotuotanto riittävänä ja laadukkaana sekä kehitetään ja integroidaan joukkoliikennekokonaisuutta. Tie- ja katuverkolla painopiste säilyy joukko- ja tavaraliikenteen toimivuudessa.

Suunnitelman toimenpiteillä Helsingin seutu kasvaa kestävästi ja vähentää päästöjä tehokkaasti. Lähes kaikki suunnitelmalle vuodelle 2030 asetetut tavoitetasot saavutetaan. Liikenteen CO₂-päästövähennystavoite (50 %) saavutetaan, kun kaikki suunnitellut toimet toteutuvat riittävällä voimakkuudella. Työvoiman saavutettavuus paranee, mikä houkuttelee yrityksiä ja asukkaita. Toimenpidekokonaisuus on yhteiskuntataloudelliselta tehokkuudeltaan hyvä, mikä takaa taloudelliset edellytykset seudun kehittämiseen. Asuntotuotanto sijoittuu tavoitteen mukaisesti ensisijaisesti kehitettäville vyöhykkeille. Terveellinen ja turvallinen elinympäristö mahdollistaa kaikille aktiivisen arjen. Sosiaalista eriytymistä pyritään jatkossa torjumaan yhteisen ohjelman avulla sekä seuraamaan kehitystä

aktiivisemmin. Kestävien kulkutapojen (kävely, pyöräily, joukkoliikenne) osuus kasvaa jo päätettyihin toimenpiteisiin nähden, mutta tavoitetasoa ei tältä osin kokonaan saavuteta. Suunnitelman vaikutuksia on arvioitu SOVA-lain mukaisesti ja arviointi on ohjannut suunnitelmaratkaisujen valintaa.

MAL 2019 -suunnitelman hyväksyi liikennesisältöjen osalta HSL:n hallitus 26.3.2019 jäsenkuntiensa, kuten Vantaa, osalta. HSL:n hallitus teki muutamia muutoksia mm. liikenteen hinnoittelun osalta kirjattiin näin ”liikenteen hinnoittelun osalta selvitykset optimaalisista malleista, vaikutusarviointit ja vaadittava lainsäädäntö laaditaan ensin ja päätökset seudulla tehdään näiden jälkeen”. Lisäksi pääradan Pasila-Riihimäki 2. vaihe siirrettiin ensimmäiseen toteutusjaksoon 2020-2023.

Helsingin seudun yhteistyökokous 28.3.2019 maankäyttö- ja asumissisältöjen osalta lähettämällä ne edelleen kuntien hyväksyttäväksi. HSYKin päätöksellä suunnitelman ensisijaisia kehittämisvyöhykkeitä laajennettiin Espoon Viiskorpeen ja Kalajärvelle.

Suunnitelma-aineistot, lausuntoyhteenveto, kyselyn tulokset sekä toimenpidekortit löytyvät verkkosivulta www.hsl.fi/mal.

MAL 2019 -suunnitelman pohjalta valmistellaan ja neuvotellaan MAL-sopimus 2020–2023 valtion, seudun kuntien ja HSL:n kesken. Neuvotteluryhmä on nimetty ja sopimusneuvottelut ovat jo käynnistyneet ympäristöministeriön johdolla.

Voimassa olevan MAL-sopimuksen 2015-2019 seurantakokous on 5.6.2019. Vantaa on saavuttanut tavoitteensa asuntotuotannon osalta, mutta asumisen asemakaavoituksessa olemme jäljessä tavoitteista. Asuntokaavoituksen osalta tilanne on sama useissa kunnissa. Liikennehankkeiden ja kehittämistoimenpiteiden osalta voimassa oleva sopimus on toteutumassa hyvin. Sopimuksen voimassa olo jatkuu vielä vuoden loppuun, joten seuranta jatkuu vielä loppuvuoden.

Vaikkakin MAL-suunnitelman liikenteen (L)-osuuden päätösvalta on HSL:n hallituksella, niin kokonaisuuden kannalta on selkeintä lukea myös L-osuus Vantaan hyväksymispäätökseen.

Kaupunginhallitus 29.4.2019 § 44

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnitelma (MAL 2019).

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- MAL 2019 suunnitelma

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia; esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

yleiskaavapäällikkö Mari Siivola, puh 040 336 0159, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Vantaa
